

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ФИНАНСОВОТО
УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ В ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР**

(обн., ДВ, бр. 21 от 2006 г., доп., бр. 42 от 2009 г., бр. 54 от 2010 г., бр. 98 от 2011 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 43 и 95 от 2016 г.)

§ 1. В чл. 2, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 накрая се добавя „по смисъла на Закона за общинската собственост“;
2. В т. 7 думите „Търговските дружества по чл. 61 от Търговския закон и“ се заличават.
3. Създава се нова т. 8:
„8. търговските дружества, включително лечебните заведения, с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала;“
4. Създава се т. 9:
„9. търговските дружества, чийто капитал е изцяло собственост на дружествата по т. 8;“
5. Досегашната т. 8 става т. 10.

§ 2. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 в основния текст след думите „включващи политики“ съюзът „и“ се заменя със запетая, а след думата „процедура,“ се добавя „и дейности“.
2. Създава се т. 5:
„5. предотвратяване, откриване коригиране и последващи действия във връзка с измами и нередности“.

§ 3. В чл. 7, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се изменя така:
„1. определянето на целите на организациите, които ръководят разработването и прилагането на стратегически и оперативни планове, планове за действие и индикатори за достигане на поставените цели;“
2. Точка 4 се отменя.
3. Точка 7 се отменя.
4. Точка 8 се изменя така:
„8. разделянето на отговорностите по вземане на решение, изпълнение и осъществяване на контрол;“
5. Точка 9 се отменя.
6. Точка 12 се отменя.
7. В т. 13 думата „въвеждането“ се заменя с „осигуряването“.
8. Точка 15 се отменя.

9. В т. 16 думата „създаването“ се заменя с „осигуряването“.

§ 4. В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „бюджет от по-ниска степен“ се добавя „търговските дружества, държавните и общински предприятия“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Формата, съдържанието, сроковете, редът и начинът за представяне на информацията по ал. 1 се определят с наредба, приета от Министерския съвет.“

§ 5. В чл. 11, ал. 2, т. 2 накрая се добавя „на ръководството“.

§ 6. В чл. 13 се правят следните изменения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Контролните дейности се прилагат на всички нива в организацията и на всички етапи при постигането на целите. Те могат да бъдат превантивни, разкриващи или коригиращи, като следва да включват най-малко:

1. политики и процедури за разрешаване и одобряване;

2. система за двоен подпис, която не разрешава поемането на финансово задължение или извършване на плащане без подписите на ръководителя на организацията по чл. 2 и лицето, отговорно за счетоводните записвания;

3. правила за достъп до активите и информацията;

4. политики и процедури за предварителен контрол за законосъобразност и за последващи оценки на изпълнението;

5. политики и процедури за обективно, точно, пълно, достоверно, достъпно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции;

6. политики и процедури за управление на човешките ресурси;

7. политики и процедури за спазване на лична почтеност и професионална етика.“

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Редът и начинът за осъществяване на предварителния контрол за законосъобразност се определят от ръководителите на организациите по чл. 2, въз основа на оценка на риска и анализ на разходите и ползите, в съответствие с указанията на министъра на финансите.“

§ 7. В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3 думите „изграждане на подходяща информационна система за управление на организацията с цел“ се заличават.

2. Създава се нова т. 4:

„4. надеждна отчетност, която включва: нива и срокове за докладване; видове отчети, които се представят на ръководството; форми на докладване при откриване на грешки, нередности, измами или злоупотреби;“

3. Досегашните т. 4 и 5 стават съответно т. 5 и 6.

4. Досегашната точка 6 се отменя.

§ 8. В чл. 15, ал. 1 се изменя така:

„(1) Ръководителите на организациите по чл. 2 изграждат система за мониторинг на финансовото управление и контрол с цел да се оцени неговото функциониране, и

своевременно да се предостави информация за установени слабости и пропуски пред лицата, отговорни за предприемане на коригиращи действия, както и да се осигури навременното му актуализиране при промени в условията.“

§ 9. В чл. 17, ал. 2 се изменя така:

„(2) Методическите насоки и указания на министъра на финансите, издадени по прилагането на закона са задължителни за прилагане от организациите по чл. 2, ал. 2 и се публикуват в Информационната система за финансово управление и контрол в публичния сектор и на интернет страницата на Министерството на финансите.“

§ 10. В чл. 18, ал. 1 думите „министерствата и в общините“ се заменя с „организациите по чл. 2, с изключение на Висшия съдебен съвет и Сметната палата“.

§ 11. В чл. 20 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се отменя.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Министърът на финансите до 31 май изготвя и внася в Министерския съвет Консолидиран годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор, който включва обобщена информация получена по реда на чл. 8 за състоянието на финансовото управление и контрол в публичния сектор и по реда на чл. 40 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор за състоянието на вътрешния одит. След приемането му от Министерския съвет консолидираният доклад се представя на Народното събрание и Сметната палата.“

§ 12. Глава четвърта „а“ се отменя.

§ 13. В чл. 21 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „200 до 1000 лв.“ се заменя с „500 до 2000 лв.“.

2. Алинея 2 се отменя.

3. В ал. 3 думите „и 2“ се заличават.

§ 14. В параграф 1 от допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 8 се създава изречение второ:

„За държавните предприятия по чл. 2, ал. 2, т. 7 и търговските дружества по т. 8 и 9, ръководители са лицата, които са овластени да ги управляват.“

2. Точка 9 се изменя така:

„9. „Предварителен контрол за законосъобразност“ са всички проверки на документи, факти и обстоятелства, свързани с предоставяне на увереност за спазване на приложимото законодателство преди да се вземе решение или да се извърши действие от страна на ръководителя по чл. 2. Предварителният контрол за законосъобразност се извършва от финансови контрольори и/или други лица, определени от ръководителя на организацията по чл. 2.“

3. Създават се т. 10-14:

10. „Последващи оценки на изпълнението“ са всички проверки, насочени към откриване на възможни грешки или нередности на приключил процес, договор или стопанска операция. Чрез проверките се установява дали ресурсите са придобити или разходвани законосъобразно и във връзка с поставените цели и нивото на постигнати резултати. Проверките се определят от ръководителя въз основа на оценка на риска и анализ на разходите и ползите.

11. „Прозрачност“ е създаване на възможност за информираност на обществото чрез осигуряване на публичен достъп до информацията, отнасяща се до системите за финансовото управление и контрол във всички структури, програми, дейности и процеси на организацията.

12. „Адекватност“ е съответствие на изградените системи за финансово управление и контрол с целите на организацията и идентифицираните рискове за постигането им.

13. „Лице, отговорно за счетоводните записвания“ е лицето, съставител на финансовия отчет по смисъла на Закона за счетоводството и организиращо финансовата дейност и контрола върху направените счетоводни записвания.

14. „Одитна пътека“ е система от правила и процедури за документиране, докладване, осчетоводяване и архивиране на дейностите и процесите в организацията, включително движението на финансовите средства. С одитната пътека се определя кой, какво, как и кога извършва, с каква цел и какъв акт/документ се създава в резултат на това, като се осигурява прозрачност и проследимост на дейностите и процесите от тяхното инициране до приключването им.“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 15. В Закона за вътрешния одит в публичния сектор (обн., ДВ бр. 27 от 2006 г., изм., бр. 64 и 102 от 2006 г., бр. 43, 69, 71 и 110 от 2008 г., бр. 42, 44, 78, 80, 82 и 99 от 2009 г., бр. 54 от 2010 г., бр. 8 и 98 от 2011 г., бр. 50 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 101 от 2015 г., бр. 43, 51 и 95 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 18:

а) в ал. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на предприятията от обществен интерес по смисъла на Закона за счетоводството, в които се създават одитни комитети по реда на Закона за независимия финансов одит.“

б) в ал. 5, т. 2 след думите „приема с решение“ се добавя „доклада за състоянието на системите за финансово управление и контрол и“

2. В чл. 19 се създава ал. 4:

„(4). В случай, че не са извършвали дейност в областта на вътрешния или външния одит, повече от три години, преди назначаване на длъжност вътрешен одитор или ръководител на вътрешния одит, лицата следва да са преминали задължително не по-малко от 3 професионални обучения в областта на вътрешния одит. Участието в обученията, следва да бъде през последните две години, преди назначаването и документите, удостоверяващи участие в тях се представят на органа по назначаване“.

3. В чл. 49, ал. 1 думите „министерствата и общините“ се заменя с „организациите по чл. 12, ал. 2 с изградени звена за вътрешен одит, с изключение на Висшия съдебен съвет и Сметната палата“.

4. Член 50 се изменя така:

„Чл. 50. Министърът на финансите организира създаването и поддържането на публична база данни за звената за вътрешен одит и на публичен регистър на одиторите, издържали успешно изпита за вътрешен одитор в публичния сектор по чл. 53.“

5. Създават се членове 55а и 55б:

„Чл. 55а. Ръководителите на организациите по чл. 12, ал. 2, неизпълнили задължението за изграждане на звено за вътрешен одит, се наказват с глоба от 200 до 1 000 лв.“

„Чл. 55б. Ръководителите на организациите по чл. 18, ал. 1, неизпълнили задължението за създаване на одитен комитет, се наказват с глоба от 200 до 600 лв.“

6. В чл. 56, ал. 1 и 2 след думите „по чл. 55“ се поставя запетая и се добавя „55а и 55б“.

7. В параграф 1 от допълнителната разпоредба се създава т. 9:

„9. „Одитен комитет“ е независим консултативен орган към ръководителя на организацията, осъществяващ наблюдение върху дейността на организацията, включително дейността на вътрешния одит, като не участва пряко в управлението и контрола на организацията и не носи управленска отговорност. Одитният комитет има за цел да подпомага ръководството на организацията по отношение на финансовото отчитане, вътрешния контрол и да спомага за осигуряване на независимост на вътрешния одит в организацията.“

Законът е приет от 44-то Народно събрание на 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.